

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

Випуск 2 (9)

Ужгород
2014

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE UNIVERSITY «UZHHOROD NATIONAL UNIVERSITY»
INSTITUTE OF EUROPEAN INTEGRATION STUDIES**

INTERNATIONAL SCIENTIFIC HERALD

Edition 2 (9)

Uzhhorod
2014

У публікаціях чергового випуску збірника наукових праць висвітлюються питання, пов'язані з реформуванням системи вищої освіти України та її інтегруванням до європейського освітнього простору в контексті Закону України «Про вищу освіту».

Статті, що ввійшли до збірника, розглядають як першочергові завдання щодо імплементації нових нормативно-правових документів у галузі вищої освіти, так і практику роботи вітчизняних вищих навчальних закладів щодо інтегрування до європейського та світового науково-освітнього простору, зокрема впровадження інноваційних технологій у діяльність ВНЗ, особливості підготовки навчально-методичних комплексів окремих дисциплін, забезпечення випереджувального характеру освітніх послуг у підготовці фахівців.

The issues related to the reform of higher education in Ukraine and its integration into the European educational space in the context of the Law of Ukraine "On Higher Education" are covered in the collection of scientific works.

The articles included in the collection, touch on the priorities of implementation of new legal documents in the field of higher education as well as the practice of domestic higher educational institutions concerning integration into the European and world scientific and educational space, in particular, introduction of innovative technologies into university activities as well as peculiarities of preparation teaching methods for some disciplines, providing of advanced educational services in training specialists.

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова:

Смолянка В.І. ректор ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
доктор медичних наук, професор (м. Ужгород, Україна)

Члени ради:

Луговий В.І. перший віце-президент Національної академії педагогічних наук,
доктор педагогічних наук, професор (м. Київ, Україна)

Лендєл М.О. проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «УжНУ»,
доктор політичних наук, доцент (м. Ужгород, Україна)

Студеняк І.П. проректор з наукової роботи ДВНЗ «УжНУ»,
доктор фізико-математичних наук, професор (м. Ужгород, Україна)

Бобко А. ректор Університету у м. Жешув,
доктор гуманітарних наук, професор (Польща)

Сільваші З-Й. ректор Університету у м. Дебрецен,
доктор медичних наук, Ph.D, професор (Угорщина)

Чижмар А. ректор Технічного Університету у м. Кошице,
доктор наук, Ph.D, професор (Словацька Республіка)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова:

Артёмов І.В. директор НН Інституту євроінтеграційних досліджень ДВНЗ «УжНУ»,
кандидат історичних наук, доцент

Відповідальний редактор:

Кляп М.І. заступник директора ННІ євроінтеграційних досліджень,
кандидат педагогічних наук, доцент

Члени редколегії:

Росул В.В. завідувач кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «УжНУ»,
кандидат педагогічних наук, професор

Моца А.А. спеціаліст ННІ євроінтеграційних досліджень,
кандидат юридичних наук

Середа Л.І. провідний спеціаліст ННІ євроінтеграційних досліджень

Бродич А.І. начальник редакційно-видавничого відділу ДВНЗ «УжНУ»

*Рекомендовано до друку науковою радою НН Інституту євроінтеграційних досліджень
(протокол № 9 від 19.12.2014 р.)*

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПІДВИЩЕННЯМ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ У СФЕРІ ОСВІТИ

Набок М.В.,

кандидат педагогічних наук, доцент
Національна академія педагогічних наук України

The paper defined the nature and justified directions for improvement of organizational management mechanism of state officials in education according to the Concept of reforming the system of state officials, local government officials and local councilors. The main content of the study is the analysis of the functional structure of the system of training of civil servants in education, reflecting the current distribution of control functions between management education authorities and their individual departments, with a specific relationship officer in accordance with management tasks and their required functionality ' bonds.

Keywords: *structure, system, training, organization, reform, public employee.*

Постановка проблеми. Формування високопрофесійного корпусу державних службовців, здатних компетентно і відповідально виконувати управлінські функції, впроваджувати новітні соціальні технології, сприяти інноваційним процесам, є одним із важливих державних завдань в умовах становлення і розвитку демократії та євроінтеграції України. Рівень професійної компетентності державних службовців та посадових осіб органів самоврядування залежить від ефективності системи їх підготовки та підвищення кваліфікації. Враховуючи сучасні тенденції розвитку державної служби, система їх підготовки та підвищення кваліфікації, безумовно, потребує вдосконалення. Більше того, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2011 р. № 1198-р схвалено Концепцію реформування системи підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад [3]. Проблема, на розв'язання якої спрямована Концепція, полягає у необхідності проведення цілісної та системної реформи у сфері підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад. Це пояснюється тим, що становлення демократичної, правової, соціальної держави, розвиток громадянського та інформаційного суспільства,

---

європейська інтеграція України, проведення політичної, адміністративної та економічних реформ вимагають, щоб компетентність, професіоналізм і лідерство відігравали провідну роль у діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Мета статті полягає у визначенні сутності та обґрунтуванні напрямів удосконалення організаційного механізму управління підвищенням кваліфікації державних службовців у сфері освіти відповідно до Концепції реформування системи підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад на основі аналізу чинної структури управління системою підвищення кваліфікації державних службовців у сфері освіти.

Завдання дослідження полягає у:

- аналізі функціональної структури системи управління підвищенням кваліфікації державних службовців у сфері освіти, що відображає чинний розподіл функцій управління між керівництвом органів управління освітою та окремими їх структурними підрозділами, зв'язок з конкретною посадовою особою відповідно до завдань управління та їх функціональних обов'язків;
- визначенні сутності та обґрунтуванні напрямів удосконалення організаційного механізму управління підвищенням кваліфікації державних службовців у сфері освіти відповідно до Концепції реформування системи підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад.

Виклад основного матеріалу. Успішність реалізації цілей та завдань на всіх етапах розвитку держави істотно залежить від компетентності та професіоналізму державних службовців. Поглиблення політичних, економічних, соціальних процесів на тлі глобалізації, поширення інформаційних технологій формує суспільний запит на високопрофесійних фахівців, здатних компетентно вирішувати проблеми та запити громадян. Тому проблема підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування є ключовою для приведення у відповідність чинної системи державного управління з сучасними принципами і вимогами щодо її діяльності. Достатній рівень освіти, висока професійна кваліфікація, володіння інформаційно-комунікаційними технологіями, вміння самостійно та відповідально працювати, висока мотивація до ефективної праці є необхідними як для молодих працівників органів влади, так і для досвідчених фахівців. Наукові дослідження проблем

підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування свідчать про те, що, як стверджує В.Г. Кремень, в новому столітті освіта має враховувати результати впливу і наслідки процесів глобалізації та інтернаціоналізації життя суспільства, “впровадження нових технологій, підготовки творчої особистості, здатної до інноваційної діяльності в українському суспільстві XXI століття, яке має стати «суспільством знань»” [1]. Саме тому актуальним залишається удосконалення організаційного механізму підвищення кваліфікації державних службовців, насамперед, у сфері освіти. Відповідно до Концепції реформування системи підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад внаслідок ряду причин в Україні не було створено ефективну систему підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, яка б достатньою мірою задовольняла потреби органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у високо-професійних кадрах, здатних ефективно виконувати поставлені перед ними завдання. Основними проблемами діючої системи підвищення кваліфікації залишається неврегульованість питань щодо визначення статусу навчальних закладів, що належать до системи підвищення кваліфікації та її забезпечення, невідповідність наявних програм підвищення кваліфікації вимогам щодо діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, відсутність механізму залучення депутатів місцевих рад до підвищення кваліфікації, недостатній прямий взаємозв'язок між підвищенням кваліфікації та кар'єрним зростанням [3]. У низці цих проблем відсутня недосконалість чинного організаційного механізму управління підвищенням кваліфікації державних службовців, у тому числі у сфері освіти. Механізм підвищення кваліфікації державних службовців затверджений наказом Національного агентства України з питань державної служби від квітня 2012 р. № 65 «Про затвердження Порядку підвищення рівня професійної компетентності державних службовців» [2]. Відповідно до п.3.1 та 3.2 цього наказу підвищення кваліфікації державних службовців є безперервним процесом, а його строк та форми визначаються державними органами, у яких працюють державні службовці. Відповідно служби персоналу органів управління освітою повинні планувати навчання державних службовців управлінських і відділів освіти державних адміністрацій та міськвиконкомів у навчальних закладах з метою фахового удосконалення, оновлення та набуття умінь, знань, навичок і здатності виконувати завдання та обов'язки, необхідні для здійснення функцій з

управління освітою. Більше того, необхідність підвищення рівня професійної компетентності державного службовця визначається його безпосереднім керівником та службою персоналу державного органу за результатами щорічного оцінювання службової діяльності [2]. Водночас привертає увагу те, що зазначеним документом визначено повноваження державних органів, де працюють державні службовці, та навчальних закладів, де здійснюється навчання за професійними програмами. Однак такий порядок не враховує цілу низку обставин, які істотно впливають на результати навчання, а тому система навчання не в повній мірі забезпечує необхідний професійний рівень фахівців у сфері державного управління та місцевого самоврядування. Зокрема, діюча система має переважно інформаційний або академічний характер, їй бракує динамічності та практичної цілеспрямованості щодо здобуття державними службовцями та посадовими особами місцевого самоврядування, депутатами місцевих рад певних навичок, необхідних для виконання службових обов'язків. Науково-педагогічні та наукові працівники навчальних закладів, які здійснюють навчання за професійними програмами, не охоплені експертно-аналітичним супроводом діяльності органів управління освітою і не мають можливості в повній мірі підвищувати власну кваліфікацію. Впровадження в діяльність органів управління освітою наукових розробок та реалізація їх науковцями і практиками швидше епізодичне.

Навчання за професійними програмами підвищення кваліфікації державних службовців органів управління освітою здійснюють Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти, регіональні інститути державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України в містах Харкові, Львові, Одесі, Дніпропетровську, обласні центри перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування та окремі обласні інститути післядипломної педагогічної освіти, які акредитували підвищення рівня професійної компетентності державних службовців за відповідною професійною програмою. Принагідно зазначимо, що координація їх діяльності практично не здійснюється. Крім того, підвищенням кваліфікації державних службовців органів управління освітою займається низка вищих навчальних закладів IV рівня акредитації, які здійснюють підготовку фахівців за напрямом «Державне управління». Це свідчить про те, що у системі підвищення кваліфікації державних службовців присутні елементи конкурентного середовища, оскільки державні службовці можуть обирати заклад, в якому б вони бажали підвищити свою ква-

---

ліфікацію. Однак навчання в такій розгалуженій мережі навчальних закладів згідно з положеннями Концепції реформування системи підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад не є випереджальним за характером та не забезпечує реалізацію індивідуального та диференційованого підходів до навчання. Більше того, навчальні програми у них здебільшого освітнього характеру, заклади не забезпечені ефективними механізмами вивчення потреб і якості навчання, поліпшення ресурсного забезпечення, у тому числі фінансового, кадрового і науково-методичного потенціалу [3]. Загалом аналіз чинного організаційного механізму державного управління професійним навчанням державних службовців органів управління освітою свідчить про те, що організаційна структура управління підвищенням кваліфікації не має управлінської вертикалі, в якій би були чітко визначені цілі, завдання, методи і важелі впливу з відповідним методичним забезпеченням. Вона не є окремою системою, яка б відображала сукупність зв'язків та взаємодію її складників. Тому підвищення кваліфікації як післядипломне навчання фахівців перебуває у законодавчо окресленому полі вищої освіти, і в самому Міністерстві освіти і науки України структурний підрозділ – сектор післядипломної освіти підпорядкований департаменту вищої освіти.

Національна академія державного управління при Президентові України визначена провідним навчальним закладом системи підготовки фахівців з державного управління згідно з п.2 Положення про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 липня 2010 року № 564 [4]. Для системи підвищення кваліфікації державних службовців у сфері освіти, як і будь-якої іншої сфери, провідним навчальним закладом повинен бути галузевий заклад післядипломної освіти, зокрема для сфери освіти – Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти. Взаємодія Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти з Національною академією державного управління при Президентові України полягає у здійсненні Академією функції методичного контролю за організацією процесу підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, а також контролю за підвищенням кваліфікації науково-педагогічних працівників навчальних закладів системи підвищення кваліфікації відповідно до вищезазначеної постанови [4]. Розроблені професійні програми підвищення кваліфікації узгод-

---

жуються з Національним агентством України з питань державної служби, що відбувається на етапі ліцензування один раз на п'ять років. При цьому зауважимо, що згідно зі ст. 42 Закону України «Про загальну середню освіту» науково-методичне забезпечення загальної середньої освіти здійснює разом з іншими Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти Національної академії педагогічних наук України [5]. Зважаючи на перелічене, можна стверджувати, що організаційна структура управління підвищенням кваліфікації державних службовців у сфері освіти не має чіткої ієрархії, в якій головний навчальний заклад у сфері підвищення кваліфікації державних службовців освітньої галузі не визначений. Нормативного акту, який би закріплював такий статус офіційно, немає. В результаті маємо недостатньо скоординований зв'язок регіональних органів управління освітою з Центральним інститутом післядипломної педагогічної освіти. Це приводить до певних ускладнень у процесі підвищення кваліфікації державних службовців у сфері освіти. Наслідком такої ситуації є те, що державні службовці відділів та управлінь освіти підвищують кваліфікацію у сфері державного управління у різних закладах, нерідко регіональних, територіально зручніших, нехтуючи галузевим підвищенням своєї кваліфікації. Водночас зауважимо, що регіональні центри підвищення кваліфікації державних службовців органів виконавчої влади та місцевого самоврядування зорієнтовані переважно на підвищення рівня професійної компетентності у сфері державного управління соціально-економічним розвитком регіону. Підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів відділів освіти здійснюється, як правило, регіональними управліннями освіти і науки шляхом проведення нарад, семінарів, навчань. Але участі в різних формах навчання в регіоні недостатньо, оскільки професійна компетентність потребує оновлення, оволодіння системою теоретико-методологічних, наукових знань теорії управління, яких у переважній більшості областей неможливо забезпечити за відсутності належного рівня науково-педагогічних працівників. Таким чином, маємо ситуацію, коли рішення про підвищення кваліфікації державного службовця органу управління освітою приймається керівником цього органу, воно відбувається переважно не у галузевому закладі післядипломної педагогічної освіти, навчальні програми, за якими здійснюється підвищення кваліфікації, не зорієнтовані на особистісні потреби державного службовця, викладачі, які забезпечують навчальний процес, недостатньо володіють особливостями реальної практики державного управління освітою. До цього слід додати відсутність єдиного інформаційного простору,

---

який би мав надавати можливість доступу до його інформаційних ресурсів всім бажаним. А також слід зазначити, що така розгалужена мережа закладів, що забезпечує підвищення кваліфікації державних службовців, є фінансово затратною. Таким чином підвищення кваліфікації державних службовців органів управління освітою здійснюється переважно їх керівниками або службами персоналу, а у навчальних закладах – відповідно до навчального плану на рік за погодженнями з органами управління освітою. Плани підвищення кваліфікації державних службовців у сфері управління освітою складаються кожним навчальним закладом післядипломної освіти, виходячи з ліцензованого обсягу, державного фінансування, поточних обставин та без координування їх на республіканському чи регіональному рівнях. Обмін інформацією щодо планування та нагальних потреб між закладами післядипломної освіти не відбувається. Управління інформаційними потоками, забезпечення необхідною інформацією щодо навчальних програм, планів, курсів здійснюється переважно самими навчальними закладами післядипломної освіти за допомоги своїх сайтів або надання інформації безпосередньо органам управління освітою. До того ж закладам післядипломної освіти бракує кваліфікованих фахівців, які б могли якісно забезпечувати надання цих послуг. Слід зазначити і те, що в складній системі управління процесом підвищення кваліфікації державних службовців органів управління освітою дещо губляться інтереси і потреби самих державних службовців, оскільки за них вирішують, їм планують, надають, їх направляють, забезпечують і до всього того мало стимулюють, що в підсумку нівелює позитивний результат підвищення кваліфікації. Водночас слід зауважити, що зацікавленості в оволодінні новими знаннями, новими технологіями для підвищення результатів праці виявляється мало, якщо це не пов'язане з кар'єрним зростанням або матеріальним заохоченням.

Отже наявні підходи до управління системою підвищення кваліфікації державних службовців органів управління освітою містять елементи децентралізації та враховують окремі аспекти державної освітньої політики. Однак, скільки б не було закладів післядипломної освіти, які б навчальні програми і плани ними не пропонувалися, які б структурні підрозділи органів управління освітою не склали плани професійного навчання державних службовців, якою б інформацією не наповнювалися сайти закладів, системний аналіз підвищення кваліфікації державних службовців органів управління освітою дозволяє стверджувати, що чинний організаційний механізм управління підвищенням кваліфікації державних службовців органів управління осві-

тою не є адекватним соціально-економічній ситуації та недостатньо спрямований на врахування і задоволення потреб слухачів. Його удосконалення полягає, на нашу думку, у подальшій адаптації до умов соціально орієнтованої економіки, трансформації та інтеграції в європейський та світовий освітні простори. Іншим важливим напрямом удосконалення організаційного механізму управління підвищенням кваліфікації державних службовців органів управління освітою є подальша децентралізація державного управління закладами післядипломної освіти аж до їх самостійного фінансування. Наразі видається слушним створення у кожному закладі післядипломної освіти інноваційно-інформаційного центру, який би акумулював і забезпечував обмін інформацією у сфері підвищення кваліфікації державних службовців органів управління освітою. Однак найбільш важливим для реалізації цих завдань є узаконення відповідним державним актом статусу головного навчального закладу у сфері підвищення кваліфікації державних службовців органів управління освітою – Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти. Це забезпечить можливість підвищення конкурентоспроможності закладів післядипломної освіти, розвиток партнерських стосунків між ними і державою і головне – надання якісних послуг з підвищення кваліфікації відповідно до професійних запитів державних службовців органів управління освітою. Загалом зазначене підвищення кваліфікації має відігравати провідну роль у системі освіти дорослих, змінюючи стратегічне бачення ролі та місця післядипломної освіти в суспільстві задля залучення нових знань в освіту, і через них – залучення інвестицій в науку для прискореного економічного зростання.

Підвищення ефективності діяльності закладів післядипломної освіти вимагає уточнення і змін окремих положень державної освітньої політики, повноважень самих органів державного управління освітою, пошуку сучасних, досконаліших підходів до формування організаційного механізму державного управління закладами післядипломної освіти в умовах євроінтеграції та глобалізації.

Висновки. Таким чином структура чинного механізму підвищення кваліфікації державних службовців органів управління освітою не має чіткої ієрархії. Попри велику кількість закладів, що здійснюють підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування із загальних питань теорії державного управління, головний заклад з підвищення кваліфікації у сфері державного управління освітою нормативно не визначений. Будь-яка координація закладів післядиплом-

---

ної освіти, центрів підвищення кваліфікації, обмін інформацією не здійснюються, потребу у підвищенні кваліфікації визначають суб'єктивно керівники структурних підрозділів органів державного управління освітою, тому є достатньо підстав стверджувати, що чинний механізм підвищення кваліфікації державних службовців органів управління освітою не є досконалим. Доцільним видається оптимізація мережі закладів післядипломної освіти, закріплення нормативно статусу провідного за Центральним інститутом післядипломної педагогічної освіти, посилення інформаційного супроводу з питань підвищення кваліфікації державних службовців органів управління освітою та реальне наближення змісту навчальних планів і програм підвищення кваліфікації до потреб державних службовців.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про загальну середню освіту» [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/651-14/page2>
2. Кремень В.Г. Філософія національної ідеї: Людина. Освіта. Соціум. – Вид. переробл. – К.: Грамота, 2010. – 576 с.
3. Наказ Національного агентства України з питань державної служби від 06.04.2012 № 65 «Про затвердження Порядку підвищення рівня професійної компетентності державних службовців» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/z0713-12
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 7 липня 2010 року № 564 «Про затвердження Положення про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/564-2010-p>
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2011 р. № 1198-р «Про схвалення Концепції реформування системи підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад» [Електронний ресурс].– Режим доступу: zakon2.rada.gov.ua/go/1198-2011-p

ЗМІСТ

Смоланка В.І. Передмова.....	5
Бобринська В.І. ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ШВЕЙЦАРІЇ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	7
Дорошко М.С. ЧИННИК НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ ЯК ОСНОВА ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ.....	18
Коваль Г.М., Карбованець О.І., Куруц Н.В., Гасинець Я.С., Демчинська М.І. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ФОРМУВАННІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	25
Козловський Ю.М., Козловська І.М. ВИЗНАЧЕННЯ РІВНІВ ІНТЕГРАЦІЇ ЗНАТЬ ЯК ДИДАКТИЧНА ПРОБЛЕМА ЕДУКАЦІЙНОЇ ІНТЕГРОЛОГІЇ.....	35
Марусинець М.М. ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ ТА ПРОФЕСІЙНА ДЕФОРМАЦІЯ У ПЕДАГОГІЧНІ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ.....	45
Матвієнко О.В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ШКОЛИ.....	53
Павко А.І., Курило Л.Ф. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПЕДАГОГІЧНИХ ІДЕЙ В.О.СУХОМЛІНСЬКОГО.....	62
Староста В.І. ТЕСТУВАННЯ ЯК ПРЕДМЕТ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	81
Химинець В.В. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	90
Химинець В.В., Опачко М.В. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	101

Daniela Palašáková

INNOVATION OF THE METHODS OF HIGHER
EDUCATION THROUGH ICT.....114

Артёмов И.В.

ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІКА: АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ 122

Андрейко В.І., Свєженцева О.І.

ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ
У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА 130

Білак Ю.Ю., Попадич О.О.

ВИКОРИСТАННЯ ЕФЕКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ
ПРИ ВИВЧЕННІ ІНФОРМАТИКИ СТУДЕНТАМИ НЕТЕХНІЧНИХ
НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ У ВИЩАХ ІІІ – ІV РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ.....140

Борисенко Л.Л.

ВІПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ:
З ДОСВІДУ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА 149

Дуло О.А., Мелега К.П., Фотул Ю.В.

СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ
В ГАЛУЗІ “ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПОРТ І ЗДОРОВ’Я ЛЮДИНИ” 159

Заричанский О.А.

ФОРМИРОВАНИЕ ПРАВОВОЙ КУЛЬТУРЫ БУДУЩИХ ЮРИСТОВ ПРИ
ПОМОЩИ СОЦИАЛЬНЫХ СОСТАВЛЯЮЩИХ.....167

Зарічанська Н.В.

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 174

Каплінський В.В.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА
В КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ...182

Кляп М.І., Лавер О.Г., Кляп М.П.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН
СТУДЕНТАМИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
НЕПРОФІЛЬНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....189

Кобаль В.І., Мовчан К.М.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОСОБЛИВОСТЕЙ ІНТЕГРАЦІЇ
ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР.....201

Колесник П.О., Бондарь Я.В., Сіра А.Ю. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АНКЕТИ SARAT ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ АТОПІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ПРАКТИЦІ УКРАЇНСЬКОГО СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ	209
Колесник П.О., Кедик А.В., Шушман І.В. НАУКОВО-ТРЕНІНГОВІ ЦЕНТРИ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ – ІННОВАЦІЯ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ.....	216
Корчевський Д.О. ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕГРАЦІЇ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ КОМП'ЮТЕРНОГО ПРОФІЛЮ.....	224
Локшин В.С. ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТІСНОЇ МОДЕЛІ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ СФЕРИ В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	233
Лях І.М., Кляп М.М. НОВІ ПІДХОДИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ В СВІТЛІ ІННОВАЦІЙНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	248
Мамчур О.І., Ванда І.В., Котик Л.І. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ЗНАТЬ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	254
Моца А.А. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ — ОСНОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ.....	267
Набок М.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПІДВИЩЕННЯМ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ У СФЕРІ ОСВІТИ	275
Розлуцька Г.М. НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ УСЬОГО ЖИТТЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	284
Сойма С.Ю. ОСНОВНІ ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	291
Фейса С.В., Фейса І.І. ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНА ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА».....	298

Шаркань В.В. ПРОЕКТ ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.....	307
Шумицька Г.В., Путрашик В.І. САЙТ МЕДІАЦЕНТРУ УЖНУ ЯК ЗАСІБ ІНТЕГРАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ В ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАУКОВО-ОСВІТНІЙ КОНТИНУУМ	315
Вархолик Г.В. ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В КОНТЕКСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ	324
Волошенко С.С., Стріщак Н.Р. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ВЕДЕННЯ ПОЛІТИКИ ЗБЕРЕЖЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	332
Дацків І.Є. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ЯК ФАКТОР ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	337
Zaliesova Irina TRAINING OF FUTURE TEACHERS TO THE FORMATION OF INTER-ETHNIC TOLERANCE AMONG STUDENTS OF SECONDARY SCHOOLS	343
Ключкович Т.В. ПРАВОВІ ОСНОВИ АДАПТУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СЛОВАЧЧИНИ ДО ВИМОГ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ	348
Куев Давід Луїс Сократес ДІАГНОСТИКА СФОРМОВАНOSTІ РЕФЛЕКСИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ	354
Марценюк М.О. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ОСОБИСТІСНОЇ ГОТОВНОСТІ ПСИХОЛОГА ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	366
Ясиновська О.С. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТВОРЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ	383

Наукове видання

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

INTERNATIONAL SCIENTIFIC HERALD

Випуск 2(9)

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
КВ №20546-10346Пр, видане Міністерством юстиції України 15.01.2014 р.*

Коректура Т.М.Алексєєва, Л.І.Середа
Технічна редакція О.І.Гурчумелія
Комп'ютерна верстка та обкладинка А.І.Бродич

Підписано до друку 19.12.2014 р.
Формат 60x84/16
Тираж 300

Оригінал-макет виготовлено
в редакційно-видавничому відділі видавництва УжНУ «Говерла»:
88015, м. Ужгород, вул. Заньковецької, 89 А,
тел./факс (03122) 66-20-51, dep-editors@uzhnu.edu.ua

Віддруковано ПП «АУТДОР - ШАРК»
88000, м. Ужгород, пл. Жупанатська, 15/1.
тел.: 3-51-25, e-mail: office@shark.com.ua
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія 3т № 40 від 29 жовтня 2012 року

М-72

Міжнародний науковий вісник: збірник наукових праць /ред. кол. І.В.Артёмов (голова) та ін. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2014. – Вип. 2(9). – 400 с.

У публікаціях чергового випуску збірника наукових праць висвітлюються питання, пов'язані з реформуванням системи вищої освіти України та її інтегруванням до європейського освітнього простору в контексті Закону України «Про вищу освіту».

Статті, що ввійшли до збірника, розглядають як першочергові завдання щодо імплементації нових нормативно-правових документів у галузі вищої освіти, так і практику роботи вітчизняних вищих навчальних закладів щодо інтегрування до європейського та світового науково-освітнього простору, зокрема впровадження інноваційних технологій у діяльність ВНЗ, особливості підготовки навчально-методичних комплексів окремих дисциплін, забезпечення випереджувального характеру освітніх послуг у підготовці фахівців.

The issues related to the reform of higher education in Ukraine and its integration into the European educational space in the context of the Law of Ukraine "On Higher Education" are covered in the collection of scientific works.

The articles included in the collection, touch on the priorities of implementation of new legal documents in the field of higher education as well as the practice of domestic higher educational institutions concerning integration into the European and world scientific and educational space, in particular, introduction of innovative technologies into university activities as well as peculiarities of preparation teaching methods for some disciplines, providing of advanced educational services in training specialists.

ISSN 2218-5348

УДК 001:378